Ön cəbhəyə 5 il əvvəlki ezamiyyətdən qalan xatirə

Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak etmiş zabit və əsgərlərlə etdiyimiz söhbətləri bu gün də olduğu kimi xatırlayırıq. Azərbaycan xalqı 30 ilə yaxın işğalda qalmış əraziləri uğrunda vuruşan belə cəsur, qorxmaz oğullarla həmişə fəxr edəcək, döyüşçülərimizin qəhrəmanlığını, igidliyini heç vaxt unutmayacaq.

Söhbətimiz zamanı ürəyi Vətən eşqi ilə döyünən gizir Rəşid Tanrıverdiyev iştirakçısı olduğu gərgin döyüşlərdən qısaca söz açaraq dedi ki, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda vuruşmaqdan qürur duyur: "Hərbçi kimi bu bizim ən müqəddəs borcumuzdur. Fəxr edirəm ki, biz həmin borcu böyük şərəf və ləyaqətlə yerinə yetiririk. Əks-həmlə əməliyyatlarının ilk günlərindən döyüşə qələbə əzmi ilə atılmışıq. Bu əzmlə də döyüşlərimizi davam etdiririk. Yurdumuzun azadlığı uğrunda savaş başlayar-başlamaz uzun illər erməni işğalında qalmış kəndlərimizin bir neçəsini azad etdik. Yaşayış məntəqələri uğrunda gedən döyüşlərdə əsgərlərimiz çox cəsarətlə vuruşdular. Hərbçilərimizin döyüş hazırlığı yüksək səviyyədədir. Mən özüm də dəqiq atəş zərbələri ilə mövqelərimizə yaxınlaşan bir neçə düşməni məhv etdim. Vaxt keçdikcə yağıların zəiflədiyi, sıralarının seyrəldiyi açıq-aydın hiss olunurdu. Elə buna görə də düşmən əks-həmlələrimiz qarşısında yalnız bir-iki saat dayana bildi. Bu müddət ərzində dəqiq atəş zərbələri ilə yağıların bir neçə zirehli texnikasını və xeyli canlı qüvvəsini məhv etdik. Azad olunandan sonra ehtiyatla kəndlərdən birində mövqe tutduq. Burada gördüklərimizdən dəhşətə gəldik. Yer-göy erməni zülmündən qan ağlayırdı. Daşnaklar kənddəki bütün evləri uçurub dağıtmış, yerlə yeksan etmişdilər. Evlərdən yalnız bünövrə və bir qalaq daş qalmışdı. Bu yaşıma qədər belə dəhşətli, tükürpərdici səhnə görməmişdim. Amma illər əvvəl bu yerlər axarlı-baxarlı olmuşdu. Xalqımızın övladları əsrlər boyu bu kəndlərdə yaşayıb ömür sürmüşdülər, qurub-yaratmışdılar. Yağılar kənddə yalnız özlərinin qaldıqları bir neçə evi uçurmamışdılar. Gördüyümüz bu dəhşətli mənzərələr ermənilərə olan nifrət hissimizi daha da artırdı".

Döyüşdən yenicə qayıtmış əsgər Mübariz Yaralıyevin də ovqatı yüksək idi. Savaşdan qalib çıxmış əsgər sözündən bilinir, hərəkətindən görünürdü. Üz-gözündən sevinc yağan Mübariz artıq qalib ordunun qalib əsgəri idi. Onu dinləmək bizə könül xoşluğu verdi.

- Kiçik yaşlarımdan yurdumuzu işğal etmiş, Xocalıda xalqımıza qarşı soyqırımı törətmiş ermənilərə qarşı nifrətlə, qəzəblə böyümüşəm, - deyə əsgər Mübariz Yaralıyev sözə başladı. - Bütün bu qanlı hadisələr baş verəndə yaşım az idi, dünyanı dərindən dərk etmirdik. Böyüdükcə əsrlər boyu xalqımıza qənim kəsilmiş erməniləri tanıdıq, onların qanlı əməllərini ətraflı öyrəndik. Öyrəndikcə də düşmənə nifrətimiz artdı. Orta məktəbdə oxuyanda müəllimlərimiz dəfələrlə bizi Şəhidlər xiyabanına ziyarətə aparırdılar. Şəhidlərimizin qanı yerdə qala bilməzdi, düşməndən mütləq qisas alınmalıydı. Qisasları alınandan sonra onların ruhları rahatlıq tapacaqdı. Elə ilk əks-həmlə əməliyyatı zamanı ermənilərə sarsıdıcı zərbələr vurduq. Düşmən mövqelərimiz üzərinə hücum çəkəndə, güllələrini üstümüzə yağdıranda elə zənn etdi ki, qorxuya düşüb geri çəkiləcəyik. Bilmirdilər ki, biz qorxu hissini çoxdan unutmuşuq, intiqam hissi ilə döyünən ürəkdə qorxu hissi ola bilməzdi. Qəsbkarların atəşinə elə atəşlə də cavab verirdik. Gərgin döyüş xeyli davam etsə də, işğalçılar bir addım da olsun irəliləyə bilmirdilər. Komandirlərim, əsgər dostlarım gülləleri işğalçıların üzərinə dolu kimi yağdırırdılar. Hazırlığımız yüksək olduğuna görə güllələrimiz hədəfdən yayınmırdı. Mövqelərimizdə möhkəm dayanmışdıq. Məqsədimiz qısa müddət ərzində düşmənin hücumlarının qarşısını almaq idi. Nəyin bahasına olursa olsun, üstümüzə hücum çəkmiş erməniləri dayandırmalıydıq. Yaranmış şəraitə uyğun olaraq komandirlərimiz əsgərlərə müxtəlif əmr və tapşırıqlar verirdilər. Biz də onları yerinə yetirirdik. Atəş zərbələrimiz sərrast olduğundan düşmən həm canlı, həm də zirehli texnika sarıdan itkilər verirdi. İşğalçılardan qat-qat üstün olduğumuz açıq-aydın görünürdü. Bir azdan komandirimiz düşmən üzərinə əks-hücuma keçmək barədə əmr verdi. Qəsbkarlar əvvəlcə geri çəkilmək istəmirdilər. Amma çox keçmədi ki, hücumlarımızın gücündən qorxuya düşərək tələm-tələsik mövqelərindən çıxıb qaçmağa başladılar. Erməni işğalçıları silah-sursatlarını, meyitlərini mövqelərində atıb qaçırdılar. Yağıların postlarına baxanda çox heyrətləndik. Düşmən burada çox böyük möhkəmləndirmə işləri aparmışdı. Zənn etmişdi ki, bununla Azərbaycan əsgərinin qarşısını ala biləcək. Amma nə qədər bərkitmə işləri aparsa da, qəsbkarlar qarşımızda duruş gətirə bilmədilər.

(Əvvəli qəzetin 11-14 oktyabr tarixli saylarında)

Silahını sinəsinə sıxmış gizir Rəşad Əlyarov da yurdumuzun azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə öndə vuruşur. Sərrast atəşlə neçə-neçə qəsbkarı məhv edib. Döyüşlərdən zəfərlə, uğurla dönüb. Söhbətimiz zamanı Rəşad dedi ki, illərdən bəri özünü "məğlubedilməz" hiss edib torpaqlarımızı işğalda saxlayan ermənilər qarşımızda dayana bilmədilər: "Azərbaycan əsgəri, sözün həqiqi mənasında, onlara qan uddurdu. Qəfil əks-həmlələrimizlə erməniləri yurdumuzdan qovuruq. Hər gün irəli gedirik, hər gün torpaqlarımızı azad edirik. Bu gün Azərbaycan Ordusu bütün cəbhəboyu erməni işğalçılarına sarsıdıcı zərbələr vurur. Qürur duyuram ki, mən qalib bir ordunun qalib əsgəri kimi bu tarixi döyüşlərdə iştirak edirəm. Biz öz torpaqlarımızın azadlığı uğrunda vuruşuruq, biz uzun illər ermənilər tərəfindən pozulan, tapdanan haqq-ədalət uğrunda vuruşuruq".

Rəşad söhbətinə davam edərək onu da dedi ki, düşmən müqavimət göstərməyə çalışsa da, buna gücü çatmır, bizimlə bacarmır: "Qısa çəkən atışmalardan sonra yenə də geri çəkilir. Hər gün yağıların canlı qüvvəsini məhv edir, zirehli texnikalarını yandırırıq. Geri çəkilməkdə davam edən işğalçılar getdikcə zəifləyir. Yaxın günlərdə onları tam süquta uğradacağıq. Onda silahı yerə qoyub ağ bayraq qaldıraraq məğlub olduqlarını etiraf edəcəklər. Çox keçməyəcək ki, vətənimizin bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlər Azərbaycan Ordusunun qələbəsi ilə başa çatacaq. Erməni işğalçıları məhvə məhkumdur, çünki tarix boyu heç vaxt özlərinin olmayan Qarabağa sahib çıxmaq istəyirlər. İştahaları, arzuları özlərindən böyükdür. İnşallah Azərbaycan əsgəri onların işğalçılıqdan qaynaqlanan bu arzularını gözündə qoyacaq".

Əsgər Anar Həsənov iştirak etdiyi döyüşlərdən danışdı. Bildirdi ki, Qarabağın azadlığı uğrunda İkinci Qarabağ müharibəsinin davam etdiyi şərəfli günləri heç vaxt unutmayacaq: "30 ilə yaxın erməni işğalında qalmış torpaqlarımızın azad edilməsi xalqımıza böyük sevinc bəxş edəcək. Uzun illərdən bəri işğal altında qalmış ərazilərimiz addım-addım azad olunur. Azərbaycan Ordusunun zabit və əsgərləri bu döyüşlərdə böyük igidlik və qəhrəmanlıqlar göstərirlər. Əvvəlki illər, əvvəlki günlər özlərini "məğlubedilməz" hesab edən erməni işğalçıları əks-həmlələrimiz qarşısında çox duruş gətirə bimədilər. Onların mövqelərini ələ keçirəndə orada düşmənin xeyli silah-sursatını, meyitlərini qoyub qaçdığını gördük. Döyüş meydanlarında qəsbkarların onlarla tankını, rabitə qurğularını, toplarını vurub sıradan çıxardıq. Bu sarsıdıcı zərbələrimiz erməniləri iflic vəziyyətinə saldı. İş o yerə çatdı ki, döyüşməyə silah-sursat tapa bilmədilər. Yaranmış bu çaşqınlıqdan ermənilər başlarını itirdilər. Hətta hara, hansı istiqamətə hərəkət edəcəklərini belə bilmədilər".

Gənc zabit Orxan Yusubov müharibənin ilk günlərindən ön sıralarda döyüşür. Həmin günlərdən söz açan Orxan dedi ki, bölüyümüzün əsgərləri əks-həmlə əməliyyatlarında cəsarətlə vuruşdular: "Neçə illərdir torpaqlarımızı işğalda saxlamış düşmən qarşımızda dayana bilmədi. Həm canlı qüvvələrini, həm də döyüş texnikalarını, artilleriya qurğularını itirərək geri çəkilməyə məcbur oldu. Qarabağ heç vaxt ermənilərin olmayıb. Ermənilər özləri də bunu bilirdilər. Amma müxtəlif saxtakarlıqla, gizli yollar və vasitələrlə Qarabağı işğal edib Ermənistana birləşdirmək istəyirdilər. Buna yol verə bilməzdik. Erməni təxribatı nəticəsində İkinci Qarabağ müharibəsi başlayan kimi qüdrətli Azərbaycan Ordusu bütün cəbhəboyu uğurlu əməliyyatlarını davam etdirərək dayanmadan irəlilədi. Silahlı Qüvvələrimizin zabit və əsgərləri torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə böyük hünər və qəhrəmanlıqlar göstərdilər. Məğlub olan düşmən silah-sursatını, artilleriya qurğularını, zirehli texnikalarını atıb qaçdı. Mənim üçün çox sevindiricidir ki, bölüyümüzün əsgərləri də bu döyüşlərdə fəal iştirak etdilər, igidlik göstərdilər".

Vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə cəsarətlə vuruşan zabit və əsgərlərlə söhbətdən ürəyimiz dağa döndü, qürur hissləri keçirdik. Bir daha əmin olduq ki, ürəyi yurda məhəbbətlə döyünən oğullarımız iştirakçısı olacaqları bütün döyüşlərdə böyük uğurlar qazanacaqlar. Bu uğurlar sonda bizi böyük Qələbəyə qovuşduracaq.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan. - 2025.-15 oktyabr (№ 221).- S.15.